

EL DOCUMENT DEL MES DE L'ARXIU COMUNAL D'ANDORRA LA VELLA

Juny 2018. Núm. 13

La construcció de l'avinguda de l'Obac

(Actual avinguda de Salou i de Tarragona)

Les vies de comunicació a Andorra han estat tradicionalment molt rudimentàries. Els camins principals, destinats al pas de bestiar i persones, eren anomenats com a camins rals. Avui dia es conserven alguns trams, d'altres estan totalment perduts, i en ocasions resten com a nomenclatura de nom de carrer.



Antic camí ral d'Andorra la Vella. Creu Grossa i vall central d'Andorra la Vella. Vista nord-sud.
ANA_Fons Casa Rossell 1890-1920

El camí ral principal per entrar a Andorra la Vella des de Sant Julià travessava per Santa Coloma, però hi havia un de secundari anomenat camí ral de l'Obac, del qual encara en resta algun tram. S'agafa al pont de la Margineda i permetia anar a Escaldes de forma més directa.¹ La confluència estava a la zona de Tobira (al peu de Comella) i d'allà seguia cap al Pui.

¹ Mas, D.: *Els camins perduts: l'antic camí ral i els ramals principals*. Biblioteca Nacional. Ex-libris 2012.

Les comunicacions van canviar amb la construcció de les carreteres. Un moment clau va ser la inauguració de la carretera entre la Seu d'Urgell a Andorra la Vella l'any 1913 i que va ser impulsada pel bisbe Benlloch². Aquesta fita va derivar en una posterior ampliació de la xarxa viària sobretot a partir dels anys 30 en relació amb la construcció de F.H.A.S.A.



Actes oficials de la inauguració de l'eixamplament i de l'ampliació de la primera secció de la carretera entre Andorra i Encamp. ANA_Fons Guillem de Plandolit_28/10/1929

El creixement econòmic i demogràfic del país des dels anys 60-especialment a la vall central-provocava que es plantejessin noves vies i infraestructures per tal de descongestionar el trànsit i adaptar-se a la nova realitat vers el tradicional aïllament del país. En aquest context, una de les vies plantejades va ser la d'una carretera a la part obaga d'Andorra la Vella seguint el curs del riu i coincident en alguns trams amb part del camí ral.

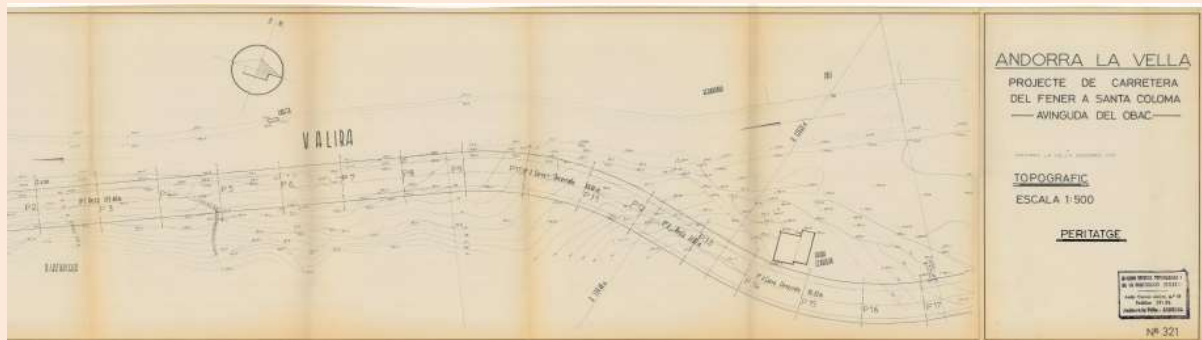
La proposta o iniciativa deuria ser a mitjans dels anys 60, ja que el 2 d'octubre de 1968 es fa lectura al Consell del Quart del conveni del segon tram del que s'anomena com a **avinguda de l'Obach**³. A inicis de l'any 1969 el Consell del Quart informa de les gestions amb els bancs andorrans per aconseguir crèdit per l'obra i "al mateix temps es dona lectura al document que s'ha de signar entre la Comissió, Bancs i propietaris."⁴. El 16 d'abril de 1969 s'acorda aprovar el projecte de conveni entre la corporació i els veïns afectats.

²Per aquesta raó l'antiga plaça d'Andorra passà a anomenar-se plaça Príncep Benlloch. De fet va ser considerat el quilòmetre 0 de la xarxa viària andorrana.

³ Llibre d'actes del Quart d'Andorra. 2 d'octubre de 1968

⁴ Llibre d'actes del Quart d'Andorra. 27 de febrer i 18 de març de 1969

Per tal de dur a terme el projecte es va encomanar un peritatge sobre la construcció i a l'Arxiu comunal es custodien els plànols del peritatge, memòria i pressupostos que estan datats entre els anys 1970-1971.



Plànol del peritatge encomanat pel Quart d'Andorra

A partir d'aquest moment s'engegarien les negociacions amb propietaris, així com amb el Consell General per tal de dur a terme el projecte. Les gestions seran motiu de friccions i desavinences des de diferents perspectives: obres sense consentiment, interpretacions, indemnitzacions. El mateix peritatge va causar discòrdia i al llibre d'actes del Quart en serà constant la menció al tema. També es creen comissions específiques i es varen convocar reunions de poble.

L'ex-cònsol d'Andorra Benet Pantebre (1974-1975) explica a les seves memòries⁵ com va desencallar-se la situació, que estava afectada per problemes entre veïns de la zona, el Quart i el Consell General. Conscient que el camí vell formava part de l'antic camí ral una de les dificultats va ser segons ell que: "alguns consellers de la Comissió d'Obres de la Casa de la Vall dubtava si aquesta via es considerava carretera general o secundària".



Vista parcial de l'avinguda de Tarragona

Després de les negociacions amb els propietaris, no exempta de dificultats i algunes anècdotes curioses que explica al llibre, s'arriba als acords amb els propietaris que mancaven i va culminar amb la inauguració de la carretera el 20 de setembre de 1975 amb la presència de les autoritats del país i dels alcaldes de Salou i Tarragona. A la cruïlla de Tobira es descobriren les plaques que donaran els noms de la carretera, els quals es van posar en relació als contactes d'anteriors corporacions i lligat a l'agermanament amb Valls. D'aquesta manera en direcció a Santa Coloma esdevindria l'avinguda de Salou i en direcció a Escaldes el d'avinguda de Tarragona.

Podeu enviar les vostres propostes, suggeriments o consultes a: arxiu@comuandorra.ad



⁵ Pantebre, B.: *L'entrellat d'un consolat. Memòries de Benet Pantebre. Cònsol d'Andorra 1974-1975.* Anem editors. 2016